

چرا جنگ روسیه - اوکراین تمام نمی‌شود؟ | مهم‌ترین موانع پایان جنگ | این غرب وحشی است! | آنها که سود هنگفت می‌برند | بمب‌های کوچک و ارزان قیمت در راهند؟

اشتباهات محاسباتی رهبران سیاسی، تقابل ایدئولوژیک و سود هنگفت شرکت‌های تسلیحاتی، موانع بزرگ توقف جنگ در اوکراین هستند.

به گزارش همشهری آنلاین، پنتاگون اعلام کرده پیشنهاد شرکت بوئینگ برای تولید و تامین بمب‌های کوچک و ارزان قیمت را که به سادگی روی راکت‌های ام-۲۶ آمریکایی نصب می‌شوند برای ارسال به اوکراین بررسی می‌کند. نکته قابل توجه این است که برد ۱۵۰ کیلومتری این راکت‌ها به اوکراینی‌ها امکان می‌دهد تا به اهدافی پشت جبهه روسیه و حتی خاک این کشور حمله کنند.

رویترز به نقل از منابع مطلع نوشته، بمب‌های GLSDB بوئینگ احتمالاً اوایل بهار ۲۰۲۳ در اختیار اوکراین قرار خواهند گرفت. بیش از ۹ ماه از آغاز جنگ اوکراین می‌گذرد و با توجه به ارسال تسلیحات جدیدی که می‌تواند به کیف این قابلیت را بدهد که خاک روسیه را هدف قرار دهد، به نظر می‌رسد باید منتظر تشدید جنگ بود و فعلاً خبری از پایان و حتی آتش‌بس نیست. اما چه دلایلی باعث طولانی شدن این جنگ شده است؟

اشتباهات محاسباتی

در طول ۲ قرن گذشته اغلب درگیری‌های نظامی در جهان به‌طور میانگین ۳ یا ۴ ماه طول کشیده است. اما به اعتقاد ناظران، جنگ‌ها به ۳ دلیل استراتژیک طولانی می‌شوند: زمانی که رهبران سیاسی فکر می‌کنند شکست‌شان در جنگ بقای سیاسی‌شان را تهدید می‌کند؛ زمانی که رهبران از قدرت خود و دشمن محاسبه درستی ندارند و زمانی که نگران هستند دشمن امروز در آینده، قوی‌تر از گذشته ظاهر شود. مجله فارین‌افرز می‌نویسد: «در جنگ اوکراین تمامی این موارد کم‌وبیش دیده می‌شوند؛ مثلاً، اگر پوتین باور داشته باشد که شکست در جنگ روسیه می‌تواند به زمامداری او در روسیه پایان دهد، صرف‌نظر از پیامدهای آن برای مردم روسیه، جنگ در اوکراین را ادامه خواهد داد.» یکی دیگر از عواملی که باعث طولانی شدن جنگ‌ها می‌شود عدم قطعیت است.

معمولاً با گذشت چند ماه از جنگ، طرفین نسبت به توان نظامی خود و طرف مقابل ارزیابی نسبتاً واقعی‌بینانه پیدا می‌کنند و بر همین اساس تلاش می‌کنند تا برای پایان دادن به درگیری - با میانجی یا بدون آن - به توافق برسند، اما در برخی موارد از جمله جنگ اوکراین، چنین نشده است. نیروهای اوکراینی فراتر از انتظارات ظاهر شده‌اند و با حمایت غرب در برابر نیروهای روسیه مقاومت کرده‌اند. با این حال، مشخص نیست که اوکراینی‌ها بتوانند نیروهای روسیه را از خاک خود بیرون کنند. نکته دیگر اینکه، از راه رسیدن زمستان سرد می‌تواند باعث شود تا کشورهای اروپایی که این روزها به شدت درگیر بحران اقتصادی و انرژی هستند تمایل خود را برای ادامه حمایت از کیف از دست بدهند.

در این میان تأثیرات داخلی جنگ اوکراین بر روسیه از جمله فرمان بسیج عمومی که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، صادر کرده و اعتراض‌هایی را در روسیه به دنبال داشته نیز در ماه‌های آینده مشخص خواهد شد. این ابهام‌ها در شرایط فعلی، در بی‌میلی طرفین برای توافق صلح نقش مهمی داشته است. فارغ از اینها، جنگ اوکراین تا حدی ریشه‌های ایدئولوژیک دارد. به اعتقاد منتقدان غربی مسکو، پوتین برای هویت اوکراینی و دولت این کشور اعتباری قائل نیست.

از سوی دیگر، اوکراین نیز نشان داده که هیچ تمایلی به سازش ندارد و هرگونه نظر مخالفی را در این زمینه به شدت طرد می‌کند. فارین‌افرز می‌نویسد: «فرقی نمی‌کند که از چه اصطلاحی برای طرفین مخالف با آتش‌بس و مذاکره استفاده کنیم؛ نتیجه تقریباً یکسان است: هر دو طرف سیاست عملگرایانه را رد و برای اهدافی آرمانی مبارزه می‌کنند؛ امری که باعث می‌شود تا چشم‌انداز پایان این جنگ حداقل تا یک سال آینده در هاله‌ای از ابهام باقی بماند.»

سود هنگفت فروش تسلیحات

منافع شرکت‌های تسلیحاتی عاملی است که اغلب در تحلیل‌ها از جنگ اوکراین نادیده گرفته شده است. فروش‌های تسلیحاتی نقش مهمی در ادامه یافتن این جنگ دارد. پنتاگون در شرایطی از ارسال تسلیحات جدید به اوکراین خبر داده که دولت جو بایدن در آمریکا از زمان آغاز جنگ، صدها میلیون دلار تسلیحات به اوکراین فروخته است. در این مدت، روند قانونی دریافت مجوز فروش تسلیحات از سوی شرکت‌های خصوصی که معمولاً چند هفته زمان نیاز داشت اکنون به چند ساعت رسیده است.

گفته شده، تنها در ۴ ماه نخست ۲۰۲۲، وزارت خارجه آمریکا بیش از ۳۰۰ میلیون دلار معاملات تسلیحاتی با اوکراین را تأیید کرده است. این در حالی است که ارزش مجوزهای این وزارتخانه برای معاملات تسلیحاتی با اوکراین در کل سال گذشته به ۱۵ میلیون دلار هم نمی‌رسد. نیویورک‌تایمز نوشته: شاید در مقایسه با قرارداد ۱۷.۵ میلیارد دلاری کاخ سفید با اوکراین که تسلیحاتی چون مسلسل، موشک‌های ضدتانک و کمک‌های امنیتی را شامل می‌شود ناچیز به نظر می‌رسد، اما مسئله اصلی، نبود امکان ردیابی قراردادهای تسلیحاتی شرکت‌های خصوصی است.

اوگا تورس، فعال حقوقی در زمینه صادرات تسلیحات، به نیویورک‌تایمز می‌گوید: «افراد زیادی که قبلاً در کار فروش تسلیحات نبودند امروز وارد این معامله‌ها شده‌اند، چون کار پرمفعتی است. امروز می‌بینیم که حتی پزشکان و صاحبان کسب‌وکارهای خصوصی وارد این بازار شده‌اند. این غرب وحشی است.» وب‌سایت پراجکت سندیکیت در مطلبی تحلیلی در این رابطه می‌نویسد: سودهای هنگفت شرکت‌های تسلیحاتی آمریکا یکی از دلایلی است که امکان پایان جنگ اوکراین حداقل در ماه‌های آینده را کمرنگ کرده است.

پیمانکاران تسلیحاتی آمریکایی که چندین دهه از مزایای جنگ‌های طولانی‌مدت در عراق و افغانستان بهره‌مند بودند، اکنون به فرصت‌های جنگ اوکراین چشم دوخته‌اند. این شرکت‌ها که اکنون ۳۹ درصد از تجارت جهانی تسلیحات نظامی را در دست دارند، روند مسلح کردن اروپا را مدت‌ها قبل از حمله روسیه به اوکراین آغاز کرده بودند و اکنون در حال استفاده حداکثری از شرایط جنگ اوکراین هستند.

منبع: روزنامه همشهری